

provincie
GELDERLAND

BESLUIT VASTSTELLING ERNST EN SPOEDEISENDHEID VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Datum besluit : 11 februari 2016
Onderwerp : Wet bodembescherming - zaaknummer 2015-015222
Locatie van verontreiniging : Kanaalweg 19
Plaats : 6951 KK Dieren
Gemeente : Rheden
Nummer van verontreiniging : GE0275000380

BESLUIT

Onderwerp

Op 30 oktober 2015 ontvingen wij onderzoeksgegevens uitgevoerd in het kader van de besluitvorming op grond van de Wet Bodembescherming.

Het gaat om de bodemverontreiniging, gelegen op locatie Kanaalweg 19 in Dieren, gemeente Rheden. Op basis van de melding nemen wij een Besluit vaststelling ernst en spoedeisendheid.

Besluit

Hierbij stellen wij vast dat met betrekking tot de locatie Kanaalweg 19 in Dieren sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Bij het huidige gebruik zijn er geen onaanvaardbare risico's. Een sanering is bij gelijkblijvend gebruik op grond van de Wet bodembescherming niet noodzakelijk. Een tijdstip voor saneren blijft in het besluit daarom achterwege. Sanering kan wel noodzakelijk zijn op een "natuurlijk moment", zoals bij bouwactiviteiten. Voor een sanering is in dat geval instemming van het bevoegd gezag op grond van de Wet bodembescherming nodig.

Besluitvormingsprocedure

Op 3 maart 2014 is een besluit vaststelling Ernst en Spoedeisendheid van de VOCL-verontreiniging op de Kanaalweg 19 te Dieren genomen. Hiertegen is een beroep ingesteld en op 19 november 2014 heeft de Raad van State geoordeeld dat het besluit onvoldoende is onderbouwd en is derhalve vernietigd. In 2015 is aanvullend onderzoek uitgevoerd om het besluit beter te onderbouwen.

Voor het vaststellen van dit besluit volgen wij op grond van de provinciale milieuverordening de procedure van hoofdstuk 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat het besluit pas genomen wordt nadat het ontwerp ter inzage is gelegd en belanghebbenden de gelegenheid hebben gehad hun mening te geven over ons voorstel.

Zienswijzen

Het ontwerpbesluit is gepubliceerd. Naar aanleiding hiervan is 1 zienswijze binnengekomen.

BPD heeft een zienswijze ingebracht. Het is een uitgebreide zienswijze die te herleiden is tot 4 kernpunten die hieronder behandeld worden.

- 1 De bron van de VOCL-verontreiniging is niet aangetoond op de locatie en derhalve niet aanwezig. Daarnaast heeft het bedrijf Lepper nooit met PER gewerkt.

Zoals in het ontwerpbesluit al is aangegeven, is het vaak niet mogelijk om alle verdachte deellocaties te onderzoeken. Op de locatie is namelijk sinds 1926 al de Lepper Fabriek gevestigd en in de afgelopen 90 jaar zal de inrichting van de fabriekshal meerdere malen veranderd zijn. Niet alle aanpassingen zullen gedocumenteerd zijn maar op basis van historisch onderzoek wordt getracht zo veel mogelijk de verdachte deellocaties te traceren. Zo is dat op de locatie Kanaalweg 19 ook gedaan. Dit wil echter niet zeggen dat alle verdachte deellocaties ook daadwerkelijk gevonden zijn en afdoende zijn onderzocht.

Het is bekend dat het bedrijf Lepper met ontvetters heeft gewerkt. Of er alleen met tri is gewerkt is niet bekend en ook niet meer te achterhalen. Vaak is de Hinderwetvergunning niet volledig en kan niet als bewijslast worden aangevoerd. Dit wordt ook door het deskundigenverslag van Stab (31 juli 2014, met kenmerk 201403045/1/A4) genoemd (Stab is door de Raad van State bij de vorige beschikkingsprocedure om advies gevraagd): *Ook hier bestaat de mogelijkheid dat zowel met PER als met TRI is gewerkt, ook al blijkt dat niet expliciet uit de Hinderwetvergunning. Bovendien blonken Hinderwetvergunningen in die jaren niet uit door volledigheid. Nu bij de aanvullende onderzoeken uit*

2010 en 2012 ook PER in de bovengrond is aangetroffen, gaat het argument niet meer op dat op deze locatie niet met PER zou zijn gewerkt.

Het gegeven dat de hoogst gemeten gehalten aan PER nabij het voormalige TRI-bad in de bovengrond (0.2-0.5 m –mv) zijn gemeten, bevestigt dit vermoeden. In de zienswijze van BPD wordt gesuggereerd dat dergelijk verhoogde gehalte door uitdamping vanuit het grondwater (op 6 m –mv) zou zijn. Dit is geen realistische route. Deze route is in de praktijk nooit aangetroffen. Het bedrijfsrioolstelsel wordt als verdacht beschouwd en volgens BPD is dit niet relevant en ook onjuist. Het rioleringsstelsel zou buiten de contour van de verontreiniging liggen en in het verleden al afdoende zijn onderzocht (met name het onderzoek van CBB uit 2006).

De bedrijfsriolering is door het hele gebouw aanwezig en bevindt zich derhalve binnen de verontreinigingscontour. In het verleden (CBB-onderzoek 2006) zijn nabij het rioleringsstelsel weliswaar boringen geplaatst maar de grondmonsters zijn niet geanalyseerd op VOCL. In 2012 is één slibmonster van het bedrijfsriool genomen (onbekend is overigens waar dit monster exact genomen is) en hierin zijn verhoogde gehalten aan TRI en CIS aangetroffen. Als PER is een riool komt, kan het vanwege de vaak aanwezige organische stof makkelijk worden afgebroken tot TRI en CIS. Het feit dat er na al die jaren nog steeds VOCL in het riool wordt aangetroffen, bevestigt dat de riolering als een verdachte deellocatie moet worden beschouwd. Er is immers VOCL op het bedrijfsriool is geloosd. Het totale bedrijfsrioolsysteem wordt (op basis van de aangeleverde historische kaarten) op circa 300 meter geschat. Derhalve is aannemelijk dat een gemiste puntbron langs dit tracé aanwezig is. Hierdoor is het aannemelijk dat de bron op de locatie gelegen kan zijn.

2 De bron van VOCL-verontreiniging is afkomstig van een ander geval van bodemverontreiniging zijnde "het Zandgat" (bekend onder gevalsnummer GE027500100).

Ten noordwesten van de locatie is op circa 800 m de voormalige stortplaats "het Zandgat" gelegen. Op deze voormalige stortplaats is een verontreiniging met VOCL aangetoond. Deze VOCL-verontreiniging ("zwaarder" dan water) is naar grote diepte gezakt (>28 m –mv) en heeft zich verder verspreid. Op het terrein van Lepper is juist het freatisch grondwater sterk verontreinigd. Wij zijn van mening dat er geen sprake kan zijn van een loslatende pluim van "het Zandgat". Deze conclusie wordt bevestigd door het oordeel van het deskundigenverslag van Stab (31 juli 2014, met kenmerk 201403045/1/A4): *"Ook de voormalige stortplaats "Het Zandgat" kan gelet op de diepte waarbij VOCL bij de stortplaats is aangetroffen (28-40 meter minus maaiveld) niet de bron zijn van de grondwaterverontreiniging met VOCL op deze locatie".*

3 Er zou sprake kunnen zijn van belangenverstrengeling van adviesbureau Anteagroup en het zou beter zijn geweest om een ander bureau (bijvoorbeeld de Grontmij) voor het onderzoek in 2015 gebruikt te hebben.

De integriteit en onafhankelijkheid van de Anteagroup staat niet ter discussie. De aanpak van de verontreiniging in "het Zandgat" is sinds eind jaren 80 vorige eeuw begonnen en diverse onderzoeksbureaus hebben daar een bijdrage aan geleverd (ook de door BPD aangevoerde Grontmij). Oranjewoud is sinds 2006 niet meer betrokken bij de locatie "het Zandgat". Het vervolg en afronding van de sanering wordt door andere adviesbureaus gedaan. Derhalve is de vermeende belangenverstrengeling niet aan de orde.

4 Niet alle bronnen stroomopwaarts zijn onderzocht; onder meer wordt Kanaalweg 20 genoemd.

De mogelijke bronlocatie van de voormalige chemische wasserij aan de Kanaalweg 20 is in het verleden al onderzocht en wordt niet als mogelijk bron beschouwd. Deze conclusie wordt bevestigd door het oordeel van het deskundigenverslag van Stab (22 mei 2014, met kenmerk 201403045/1/A4): *"Uit de beoordeling van de analyses van Kanaalweg 20-24 blijkt dat een lage concentratie PER is aangetroffen, zodat deze locatie niet verantwoordelijk kan zijn voor de grondwaterverontreiniging aan de Kanaalweg 19".*

Teneinde mogelijke bronnen stroomopwaarts van de Kanaalweg 19 uit te sluiten, is door Anteagroup een serie peilbuizen aan de noordzijde van Kanaalweg 19 (=instromingsgebied) in het freatische en middeldiep grondwater geplaatst. Als er bronnen zijn die stroomopwaarts zijn gelegen (ook ter plaatse van Kanaalweg 24) dan zou dat meetbaar moeten zijn in het instromende grondwater. In deze peilbuizen zijn slechts licht verhoogde gehalten aan VOCL gemeten. Daarmee is afdoende onderbouwd dat er geen bronnen stroomopwaarts aanwezig zijn die verantwoordelijk zijn voor de sterke verontreiniging in het freatisch grondwater op de kanaalweg 19.

De ingediende zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het besluit.

Verplichte melding gebruikswijziging

Het kan zijn dat na dit besluit het bodemgebruik verandert. Verandering van de gebruiksfunctie naar een gevoeliger gebruik moet *schriftelijk* aan ons gemeld worden. Om het gevoeliger zijn van het gebruik te kunnen beoordelen worden de volgende situaties onderscheiden:

- . wijziging van alle landgebruik naar gebruik "natuur";
- . wijziging van "bebouwing", "verharding", "industrie" naar "woningbouw";
- . wijziging van "landbouw" (met name fruitteelt) naar "woningbouw".

Overige meldingsverplichting(en)

Op de locatie is in de grond een bodemverontreiniging aanwezig. Graven en andere werkzaamheden op of in de verontreinigde bodem (ook buiten de kadastraal geregistreerde contour) behoeven, gelet op het bepaalde in artikel 28 en/of 39 van de Wet bodembescherming instemming van het bevoegd gezag.

Op of nabij de bodemverontreiniging mag niet zonder meer grondwater onttrokken worden als dit meldingsplichtig is op basis van artikel 28, lid 3, van de Wet bodembescherming. Onttrekking nabij de bodemverontreiniging kan tot gevolg hebben dat de grondwaterverontreiniging zich op ongewenste wijze verspreidt. In die situatie moeten maatregelen worden getroffen om de verspreiding te beperken.

Registratie

Kadastrale registratie in het openbaar register vindt plaats binnen vier dagen na bekendmaking van het definitieve besluit op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen (Wkpb) en artikel 55 van de Wet bodembescherming (Wbb). Deze registratie geldt voor de percelen die zijn gelegen binnen de contour, die de verontreiniging boven de interventiewaarde in de vaste bodem weergeeft.

Motivering

Ons besluit is gebaseerd op de volgende rapporten:

- Verkennend onderzoek Kanaalweg 19 te Dieren, Centraal bodemkundig bureau, 8 december 2006, 51555513;
- Nader onderzoek Kanaalweg 19 te Dieren, Aveco de Bondt, 6 december 2007, R-PVE/2707.0853;
- Aanvullend onderzoek Kanaalweg 19 te Dieren, Aveco de Bondt, 16 april 2010, R-PVE/52309.0704;
- Aanvullend nader bodemonderzoek Kanaalweg 19 te Dieren, Aveco de Bondt, 20 november 2012, R-GTA/241 11.2022;
- Briefrapport luchtmetingen VOCL; Kanaalweg 19 in Dieren, RPS/RAH.12.0431, RPS, d.d. 8 januari 2013;
- Aanvullend onderzoek Kanaalweg 19 te Dieren, B-GTA/450 130279, Aveco de Bondt, d.d. 13 december 2013;

- Memo Aanvullend Historisch onderzoek Kanaalweg 19 te Dieren, MO_04609_140107_GE_MG, Bouwfonds Ontwikkeling B.V., d.d. December 2013
- Aanvullend onderzoek VOCL in grond Kanaalweg 19 Dieren, R-PVE352, Aveco de Bondt, 18 juli 2014;
- StAB-advies inzake Kanaalweg 19 te Dieren, StAB-39500, 31 juli 2014;
- Aanvullend onderzoek en herbeoordeling verontreinigingssituatie VOCL bodemverontreiniging Kanaalweg 19 Dieren, 403190, Anteagroup, 30 oktober 2015.

Beschrijving situatie

Op de locatie is sinds 1926 de Lepper Fabriek gevestigd. Deze produceert onder meer fietszadels, buizen en spatborden. De werkzaamheden vinden plaats in een fabriekshal en in het productieproces van Lepper is langdurig met ontvettingsmiddelen gewerkt. Op de locatie zijn verschillende voor bodemverontreiniging verdachte activiteiten aanwezig geweest (o.a. een ontvettingsbad).

De grond bestaat tot 8 meter uit zand, dat plaatselijk matig tot uiterst grindig is. Tevens zijn in zowel de boven- als ondergrond zintuiglijk bijmengingen van puin, kolengruis en slakken waargenomen.

Uit de uitgevoerde onderzoeken is de volgende verontreinigingssituatie gebleken.

Grond

In eerste instantie zijn alle historisch bekende verdachte deellocaties onderzocht. Onder de bebouwing is in zowel de bovengrond als de ondergrond een verontreiniging met tetrachlooretheen en trichlooretheen (VOCL's) aanwezig. Er zijn gehalten gemeten die de interventiewaarden overschrijden. Deze sterke grondverontreiniging met VOCL's is afgeperkt. In de diepere ondergrond zijn geen sterke verhoogde gehalten aan VOCL gemeten. De daadwerkelijke (punt)bron van de verontreiniging in bovengrond die verantwoordelijk is voor de grondwaterverontreiniging, is niet aangetroffen.

Het is echter niet zeker of alle historisch verdachte deellocaties achterhaald zijn. Vaak zijn er ook niet geregistreerde verdachte deellocaties op een terrein aanwezig geweest: bijvoorbeeld lozingen op tijdelijke bezinkputten, machines die op andere plaatsen zijn gerealiseerd dan bij de aanvraag van de vergunning is aangegeven etc. Tijdens het locatiebezoek in 2015 door Anteagroup is onder meer een oude of nog in gebruik zijnde bedrijfsriolerings met inspectieputten waargenomen. Het tracé van het bedrijfsriool is niet onderzocht omdat de exacte ligging vaak afwijkt van bestaande tekeningen en deze vaak niet bereikbaar is (machines e.d.).

Op de locatie is tevens een verontreiniging met zware metalen in zowel de grond als het grondwater aanwezig. Het is niet uit te sluiten dat de zware metalenverontreiniging een andere oorsprong heeft. Langs het perceel bevindt zich immers een spoorlijn en ook de aanwezigheid van koolresten suggereert een mogelijke andere bron dan de bedrijfsactiviteiten van Lepper. De verontreiniging met zware metalen maakt derhalve geen onderdeel uit van onderhavige beschikking.

Grondwater

Ter plaatse van de locatie zijn in het freatisch grondwater en in het diepere grondwater concentraties van VOCL's gemeten die de interventiewaarde overschrijden. De sterke grondwaterverontreiniging aan VOCL's is middels het onderzoek uit 2015 afgeperkt.

In stroomopwaartse richting zijn mogelijke andere bronnen, die de verontreiniging op de Kanaalweg 19 kunnen hebben veroorzaakt, uitgesloten. Uit aanvullend en actualiserend onderzoek is gebleken dat er in het grondwater stroomopwaarts geen noemenswaardig verhoogde gehalten aanwezig zijn. Aan de noordzijde van het terrein op de Geitenbergweg is een kleine spot in het grondwater aangetroffen dat mogelijk veroorzaakt is door een lekkend gemeente-riool. Er wordt gesteld dat de aangetroffen gehalten niet tot de verontreinigingsvlek van Kanaalweg 19 geleid kunnen hebben.

Ter plaatse van de Kanaalweg 19 te Dieren is de verontreinigingsbron welke het grondwater heeft verontreinigd niet aangetroffen. Dit wil echter niet zeggen dat bron niet op het Lepper-terrein gelegen is. Vanwege de chemische eigenschappen van VOCL's (zwaarder dan water) zakken deze stoffen door de grond naar het grondwater. Als er sprake is van weinig regenwater, zoals onder gebouwen, hebben deze stoffen de neiging om vrijwel loodrecht naar beneden te zakken waardoor bij onderzoek de exacte bron 'gemist' kan worden. Daarnaast zijn er historische potentiële bronnen (zinkputten, bedrijfsriolering) die niet meer goed te achterhalen zijn.

Op grond van het historische onderzoek, aanvullend onderzoek uit 2015, is echter voldoende aannemelijk gemaakt dat de bron niet stroomopwaarts gesitueerd is en dat de vermoedelijke puntbron van de VOCL-verontreiniging op de Kanaalweg 19 gelegen is.

Het uitgevoerde onderzoek heeft betrekking op het volledige geval van bodemverontreiniging.

Ernst

De gemiddelde concentraties van de overschrijding van de interventiewaarde(n) komen voor in een bodemvolume van meer dan 25 m³ vaste bodem en/of 100 m³ grondwater. Op grond van de concentraties en de omvang is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging (artikel 1 Wet bodembescherming).

Er is sprake van één geval van verontreiniging indien er technische, organisatorische en ruimtelijke samenhang aanwezig is.

- Technisch: Zowel de verontreiniging in grond als grondwater betreft een VOCL-verontreiniging;
- Organisatorisch: De verontreiniging met VOCL is toe te schrijven aan de bedrijfsactiviteiten die op de Kanaalweg 19 hebben plaatsgevonden. In de fabriekshal zijn verschillende afdelingen werkzaam geweest die producten maakten die andere afdelingen weer verder gebruikten. Het is niet ongebruikelijk om verschillende afdelingen onder aparte rechtspersonen te brengen maar het geheel wordt dan als een organisatorische samenhang beschouwd.
- Ruimtelijk: De VOCL-verontreiniging in grond en grondwater bevinden zich op hetzelfde perceel,

Op grond van hiervoor genoemde overweging is er met betrekking tot de VOCL-verontreiniging sprake van één geval van ernstige bodemverontreiniging.

Risicobeoordeling

Er is een standaard en een locatiespecifieke risicobeoordeling uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er geen humane risico's aanwezig zijn. Het verontreinigingsvolume in het grondwater is meer dan 6.000 m³. Uit de meerjarenmeting blijkt echter dat de gehalten afnemen en dat de pluim aan het inkrimpen is. De jaarlijkse toename wordt op minder dan 1.000 m³ geschat. Derhalve wordt het saneringscriterium niet overschreden en een sanering hoeft niet spoedig te worden uitgevoerd.

Mogelijke herziening

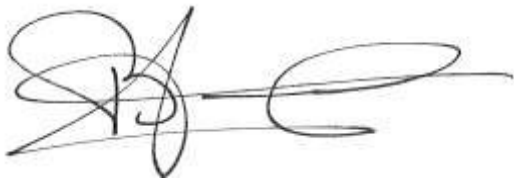
Dit besluit is genomen op basis van de door de melder overgelegde gegevens. Bij de voorbereiding van het besluit is bij ons geen twijfel gerezen over de juistheid en/of volledigheid van de overgelegde gegevens. Mocht in een later stadium blijken dat deze gegevens niet juist en/of volledig zijn of dat de feitelijke situatie is veranderd, dan behouden wij ons het recht voor een nieuw besluit te nemen. Wij achten ons niet aansprakelijk voor de schade die hieruit kan voortvloeien.

Grondslag

Dit besluit is gebaseerd op de Wet bodembescherming (zie met name de artikelen 1, 28, 29, 37, 38, 39 en 39a t/m 39f en bij deelsanering tevens artikel 40) inclusief de daarbij behorende regelgeving en de volgende beleidsdocumenten:

- . Circulaire bodemsanering;
- . Omgevingsverordening Gelderland;
- . De Gelderse "Beleidsnota Bodem 2012".

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H. Boerdam

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Als gedurende de beroepstermijn om een voorlopige voorziening is verzocht, wordt het besluit niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor het behandelen van het beroepsschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

Aandachtspunten

Verontreinigingscontouren

Alle bekende verontreinigingscontouren met betrekking tot dit geval van bodemverontreiniging kunnen worden geraadpleegd via de website van de provincie Gelderland, www.gelderland.nl/bodem onder Atlas Gelderland.

Verplichtingen en aandachtspunten voor, tijdens, en na sanering

Op onze site www.gelderland.nl/bodem - Melding - Sanering is bij de producten een notitie te vinden met Verplichtingen en aandachtspunten voor, tijdens, en na sanering.